

15.11.2024

Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta
stv@eduskunta.fi

**ASIA LPY:n kirjallinen lausunto / HE 187/2024 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain ja sosiaalihuoltolain 22 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain ja sosiaalihuoltolain 22 a §:n muuttamisesta.

Esityksen mukaan yksityisten elinkeinonharjoittajien ja muiden verrattavassa asemassa olevien pienten palveluntuottajien olisi mahdollista aloittaa toimintansa tai toteuttaa jo rekisteröidyn toiminnan olennainen muutos ennen lain mukaista rekisteröintipäätöstä. Tavoitteena on mahdollistaa elinkeinon harjoittaminen rekisteröintimenettelyn kestäessä ja turvata henkilöstön ja palveluiden saatavuutta.

Edellytyksenä toiminnan aloittamiselle olisi, että palveluntuottaja on tehnyt laissa tarkoitetun hakemuksen ja antanut laissa säädetyt tiedot palveluntuottajaksi rekisteröintiä ja palveluyksikön rekisteröintiä varten.

Palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröintiä koskevien säännösten voimaantuloa julkisten palveluntuottajien osalta lykättäisiin kahdella vuodella. Tämä mahdollistaisi rekisteröintimenettelyn kehittämisen ja vakiinnuttamisen ennen kuin hakemusten käsittely siirtyy uudelle valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle. Sosiaalihuoltolakiin tehtäisiin tekninen muutos.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 täydentävään talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025. Toiminnan aloittamista ja muutoksen tekemistä koskevaa sääntelyä sovellettaisiin kuitenkin vasta 1.2.2025 ja se olisi voimassa vuoden 2026 loppuun.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää lausuntopyynnöstä.

LPY kannattaa esitettyä lakimuutosta, joka mahdollistaa yksityisille ammatinharjoittajille ja heihin verrattaville yhden henkilön yrityksille toiminnan aloittamisen tai toiminnan muuttamisen heti rekisteröintihakemuksen tekemisen jälkeen ennen varsinaista rekisteröintipäätöstä.

Yhdistys pitää tarkoituksenmukaisena esitettyä julkisten palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröinnin siirtämistä eteenpäin kahdella vuodella eli vuoden 2028 alkuun. Mielestämme määräjän siirtäminen on tarpeen rekisteröintimenettelyn jatkokehittämisen ja vakiinnuttamisen turvaamiseksi ja mahdollisen uudelleen ruuhkautumisen ennaltaehkäisemiseksi hakemuskäsittelyn siirtyessä vuoden 2026 alussa uudelle valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle.

15.11.2024

Sen sijaan yhdistys ei pidä perusteltuna sitä, että julkisen sektorin palveluntuottajien tiedot tallennetaan Soteri-rekisteriin maksutta vuoden 2030 loppuun asti. Jos julkisen sektorin toimijat kuitenkin saavat vapautuksen rekisteröinnin maksuista esitetyllä tavalla, on pidettävä huolta siitä, että niiden rekisteröinnistä ja valvonnasta lupaviranomaiselle aiheutuvat kustannukset eivät jää yksityisen sektorin palveluntuottajien maksettavaksi miltään osin.

LPY kannustaa lupaviranomaisia etsimään ja ottamaan käyttöön toimintatapoja rekisteröintien käsittelyaikojen lyhentämiseksi. Rekisteröintien nopeuttaminen käsittelyprosesseja sujuvoittamalla on kaikkien osapuolten etu. Lisäksi pidämme tärkeänä, että kaikki lupaviranomaiset tulkitsevat rekisteröinnin edellytykset samalla tavalla.

LPY:n mielestä lainsäädännön ja toimintatapojen täytyy mahdollistaa priorisointi rekisteröintihakemusten käsittelyssä. Yhdistys esittää, että rekisteröintihakemusten käsittelyjärjestystä muutetaan seuraavalla tavalla: lupaviranomaiset käsittelevät ensisijaisesti niiden palveluntuottajien hakemuksia, joilta edellytetään rekisteröintipäätöstä ennen toiminnan aloittamista. Silloin luovutaisiin käytössä olevasta hakemusjärjestyksessä tapahtuvasta käsittelystä.

Yhdistys muistuttaa, että jo rekisteröityneiden perustiedot on tarkastettu ja hyväksytty. Hakemuksessa on usein kyse toiminnan pienimuotoisesta laajentumisesta, henkilöstön vaihtumisesta, osoitteen muuttumisesta tai muusta vastaavasta, eikä todellista riskiä tällöin esimerkiksi potilasturvallisuuden vaarantumisesta ole olemassa. Nämä muutosrekisteröinnit pitäisi käsitellä hyvin nopeasti ja sallia siten toiminnan jatkaminen.

Tavoitteeksi tulee asettaa, että rekisteröintimenettely kestää korkeintaan 30 vuorokautta.

LPY esittää, että toiminnan aloittamista ja muutoksen tekemistä koskevaa sääntelyä sovelletaan jo 1.1.2025 alkaen.

Yhdistyksen mielestä valvontaprosesseja ja -työtä on tehostettava myös siksi, että niistä aiheutuvat kustannukset eivät rasittaisi palveluntuottajia kohtuuttomasti. On muistettava, että valvonnasta aiheutuvat kustannukset kohdentuvat viime kädessä palvelun rahoittavan asiakkaan maksettavaksi.

LPY esittää, että valvontasääntelyn jatkovalmistelussa arvioidaan normien keventämisen mahdollisuuksia ja rekisteröitävien tietojen yksityiskohtaisuuden tasoa kriittisesti.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
p. 040 518 5799
s-posti: ismo.partanen@lpy.fi